

1.

Tawcester opět na mizině!

„Je mi to strašně trapné,“ řekl Blotto, „ale může mi někdo vysvětlit, co znamená slovo ‚investice‘?“

Pan Crouptickle na něho upřel tázavý pohled. Díky určitému typu cvikru, který měl posazený na nose, neměl nejmenší problém s tím, aby jeho tvář permanentně vyjadřovala nechápavost. Pevný stisk onoho důmyslného optického zařízení navíc budil dojem, že je hlavní příčinou toho, proč je jeho vysušené tělo tak napěchované do těsného obleku. „Promiňte, milorde?“

„No slyšel jsem třeba o ‚inkvizici‘. To jsou prý nějací mniši, co natahují lidi na skřípec nebo tak něco. Taky mi to připomíná ‚vestu‘. To by pak znamenalo, že se investice nosí jako vesta nebo kalhoty?“ dožadoval se Blotto odpovědi.

Finanční poradce tawcesterského panství sice navenek neprojevoval žádné výraznější emoce, ale bylo vidět, že si teď uvnitř hluboce povzdechl. To zas bude dneska den!

Hned ráno si ho zavolala vévodkyně vdova z Tawcesteru do Modrého ranního pokoje a povolávací rozkazy vévodkyně vdovy se prostě nedalo ignorovat. Stará matriarcha teď navzdory nehybné žulové fasádě svého obličje velmi pozorně sledovala, co jim tento muž říká. A nebylo pochyb, že každé jeho slovo v tu chvíli hltá i její dcera, Lady Honoria Lyminsterová, bezpochyby velmi krásná mladá žena oslňující především svými nádhernými stříbřitě blond vlasy, blankytnýma očima a andělským tělem, které muse-

lo budit bledou závist i ve skutečných andělech. Pokud by pan Crouptickle pocházel z urozenějších vrstev, určitě by se do ní už dávno zamiloval, protože právě tohle se mladým švihákům při pohledu na ni obvykle stávalo. Tento muž ale velmi dobře znal své místo. Jako pouhý „finanční poradce“ zajisté nemohl aspirovat na to, aby se zamilovával do členů šlechtických rodin. Ta myšlenka zaváněla zkaženým bahnem socialistického rovnostářství.

Onoho dopoledne tedy dvě třetiny posluchačů v místnosti velmi dobře rozuměly tomu, co se jim snaží sdělit. Co se však týče mladšího syna vévodkyně vdovy z Tawcesteru, Lorda Devereuxe Lyminstera, známého mezi přáteli a vrstevníky pod přezdívkou Blotto, byl pro něj tenhle sedánek neskutečná nuda a ztráta času.

„Chcete snad naznačit, milorde, že jste ještě nikdy v životě neslyšel slovo ‚investice‘?“

„Ano, přesně to naznačuju. Aspoň moje paměťové žlázy nedokážou vyronit ani slzu, když to slovo zmiňujete.“

„Sire, investice je aktivum nebo předmět, který nějaká osoba zakoupí, protože očekává, že jí bude v budoucnu generovat zisk nebo se nějak jinak zhodnotí.“

„Ach tak,“ odpověděl Blotto navzdory tomu, že partie jeho krásné tváře mezi perfektním blond účesem a blyštivými modrými očima vyjadřovaly neutuchající zmatečnost.

„Můžete mi to ale raději ještě jednou a pomalu vysvětlit? Prostě vypustit fretky, abych tak řekl?“

„Ehm... dobře, milorde,“ Crouptickle dost dobře nerozuměl tomu, jak někdo může nechápat tak stupidní, triviální věc.

„Možná by ti pomohl třeba nějaký příklad, Blotto, moje staré kleštičky na cukr,“ vmísila se do debaty Lady Honoria Lyminsterová, mezi svými přáteli a vrstevníky známá jako

Twinks, která se od dětství dobře naučila být svému intelektem méně obdařenému bratrovi oporou a tahat ho z různých, především intelektuálních šlamastyk. „Řekněme, že bys třeba koupil za pár tisíc guineí dostihového koně.“

Blotto dychtivě pokýval hlavou. Konečně někdo mluvil jeho jazykem.

„A řekněme, že by ten koník vyhrál nějaký velký dostih, třeba Velkou liverpoolskou.“

Další nadšené přikývnutí.

„No a po tom vyhraném dostihu by samozřejmě šla cena toho koně závatně nahoru a ty bys ho zase prodal. Chápeš to?“

Na Blottově čele se opět objevily nesouhlasné vrásky. „Moc ne.“

„Jak to že ne, moje stará dózo na máslo?“

„No to je přece jasné. Kdybych měl koně, který vyhrál Velkou liverpoolskou, nikdy bych ho neprodal, ani za všechny kokosové ořechy, co rostou v Brazílii.“

„To samozřejmě ne. Ale řekněme, že někdo méně oddaný dostihovému sportu, než jsi ty, by to třeba udělal. Měl by koně, který vyhrál derby, a prodal by ho, což znamená co?“

„No řekl bych, že by to byl pěkný smraďoch.“

„Budiž, to je docela dobře možné, ale pochopil jsi ten princip? Koupíš koně za dva tisíce guineí, on vyhraje derby a to derby ti ho zhodnotí.“

„Jak? Jako že pak vyhraje i další derby?“

„Ne,“ pokračovala trpělivě Twinks. „Že se zvýší cena toho koně.“

„Bude stát – víc – pe–něž!“ slabikovala důrazně Twinks.

„Ach tak.“

„Takže tohle je investice. Koupíš nějakou věc, o které víš nebo si myslíš, že na ní vyděláš.“

„Dobře,“ pokýval Blotto pomalu hlavou. „Ano, začínám

chápat, kam tím míříš.“ Napadla ho další myšlenka. „Takže ti chlápci, co mají tyhle investice nebo jak se to říká, vydělají fůru peněz. Je to tak?“

„Samozřejmě,“ zareagoval ihned pan Crouptickle skoro znechuceně nad nepochopením tak zřejmé pravdy. „Investice jsou základem kapitalismu.“

„Ach tak,“ Blotto se opět zamyslel. „A co to je kapitalismus?“

Finanční poradce se užuž chystal vytáhnout ze svého skladiště další definici, ale v tu chvíli ho přerušil hromový hlas vévodkyně vdovy podobný mlhové lodní siréně.

„Nemusíte Blotta do těchto věcí zasvěcovat, Crouptickle.“

(Ještě nikdy se nestalo, aby ho Jeho Milost oslovila jinak, než jeho příjmením. Lidé z nízkých tříd a služebných profesí – účetní, advokáti, doktoři a podobní plebejci – si rozhodně nezaslouží čestný titul „pan“. A představa, že by vévodkyně

vdova použila třeba křestní jméno, byla zcela nereálná, až absurdní.) „Můj syn byl vychován náležitě svému stavu, což znamená jednu věc. On velmi dobře ví, že mluvit o penězích je vulgární.“

„Ano, Vaše Milosti,“ přitakal účetní poníženež její tezi, která odsuzovala hlavní důvod jeho vlastní existence do temné oblasti přízemních a vlastně tak trochu nepatřičných lidských činností.

„Pokračujte Crouptickle,“ zahřměla vévodkyně vdova. „Dokončete to, co jste nám chtěl říct. A pokud Blotto nechápe všechny detaily toho, co nám sdělujete... no... v jeho případě se nejedná o nic neobvyklého.“

Syn se na matku vděčně usmál. Je hezké, když se takhle pěkně vyjadřuje o svém synovi. Ačkoli se od ní nikdy v životě nedočkal sebemenšího vyjádření lásky či mateřského

citu – pro příslušníky jejich stavu se ostatně nehodí dávat najevo tyhle nesmysly –, nemluvě o naprosté absenci fyzického kontaktu, pohlázení či pochování, Blotto si o matce nemyslel nic špatného. Podle něj nebyla zas až tak špatný starý uzenáč.

„Výborně.“ Finanční poradce začal svůj cvik ještě pevněji ke kořeni nosu. „Jak si jistě vzpomínáte, Vaše Milosti, před několika měsíci jste mě pověřila tím, abych se postaral o několik zlatých prutů. Nesdělila jste mi sice informaci o tom, jaký je jejich původ, ale...“

„Ne, nesdělila. A nemám to v úmyslu ani nyní,“ zasyčela vévodkyně vdova. „Ptát se příslušníků aristokracie na to, kde přišli ke svému majetku, je vrcholem nezdořilosti.“

Twinks v tomto bodě nemohla s matkou než souhlasit. Díky pečlivému studiu historie věděla, že chamtivost britské aristokracie nezná mezí. Jejich majetky totiž často pocházely ze soustavného a systematického drancování a vysávání všech bezmocných lidí, kteří se jejich snažením nedokázali účinně vzepřít. A pokud tohle drancování a vysávání přispělo k upevnění moci panovníka, který byl zrovna na trůně, tento monarcha nešetřil tituly, aby jim vyjádřil svůj vděk.

Twinks ale přitom necítila ani nejmenší záchvěv studu, že i ona patří mezi britskou aristokracii. Navzdory své výjimečné inteligenci znala velmi dobře hranice, které by vstřícnost a velkorysost k poddaným neměla nikdy překročit. Myšlenka na přehnané vyjadřování sympatií k nižším třídám nebo (ve své podstatě velmi nebezpečná) myšlenka rovnosti všech lidí do její mimořádně krásné hlavinky nikdy ani nezabloudila.

„Znamenitě, Vaše Milosti,“ pokračoval Crouptickle. „Takže jak jsem řekl, požádala jste mě, abych vás zbavil břemene oněch zlatých prutů *neznámého původu*.“

Blotto se při vzpomínce na jejich získání blaženě usmál. Jejich původ totiž velmi dobře znal, což v něm vzbuzovalo uspokojivý pocit. Na každém zlatém ingotu byl vyražen nápis MAJETEK VLÁDY SPOJENÝCH STÁTŮ. Tyhle zlaté pruty vlastnilo – Blotto nevěděl, jakým způsobem se dostaly do jejich držení – několik chicagských mafiánů. Blotto pak pruty přivezl ze Spojených států ve své Lagondě, poté co se mu podařilo uniknout kuplířským intrikám pro radného dobytčářského magnáta, který chtěl Blotta oženit se svou dcerou. Onen svazek měl vyřešit špatnou finanční situaci tawcesterského panství, ale nalezené zlaté pruty nakonec splnily svůj účel, aniž by se Blotto musel zaplést do spleťtých pout manželství. Byl to dar z nebes, zhodnotil Blotto v duchu své nedávné dobrodružství.

„No, pane Crouptickle,“ ohradila se Twinks. „Nejsem si úplně jistá, jestli se mi líbí výraz ‚zbavit břemene‘, který jste použil. Tohle sousloví vyjadřuje spíš jakousi konečnou a nevratnou depozici daného předmětu, zatímco matka vás pověřila pouze tím, abyste tento majetek investoval.“

Finanční poradce začal patolízalsky pokyvovat hlavou a omlouvat se. „Samozřejmě, milady. Velmi precizně jste popsala úkol, jímž mě Její Milost pověřila.“

„Můžeme se už konečně pohnout z místa?“ dožadovala se poněkud mrzutě vévodkyně vdova. „Zavolala jsem vás sem, Crouptickle, kvůli poněkud zmatenému chování banky. Tato banka měla po celé generace tu čest, že mohla spolupracovat s rodem Lyminsterů. A ten malý skřet, který si říká ‚reditel‘, má tu drzost mi říct, že na účtu tawcesterského panství nejsou žádné peníze. Výsledkem je, že šek, který jsem poslala svému krejčímu, byl prý... myslím, že v té odporné plebejské hantýrce se tomu říká *nekrytý*. Máte pro tento stav věci nějaké rozumné, racionální vysvětlení, Crouptickle?“

„Mám,“ odpověděl finanční poradce a zachmuřil se.

„Doporučoval bych vám, aby to vysvětlení bylo opravdu po čertech rozumné,“ řekl Blotto, který si uvědomil, že mu na odlitcích drahého kovu, které s nasazením vlastního života získal a propašoval přes Atlantik, tak trochu záleží. „Jde tu přece o celý ranec peněz. A myslím si, že zlaté pruty musí mít minimálně hodnotu zlata, z něhož jsou odlité.“

„Přesně tak, milorde.“

„Takže kde jsou ty zlaté pruty teď?“

„Mají je lidé, kterým jsme je prodali, nebo možná lidé, kterým je prodali ti lidé, kterým jsme je prodali my,“ úlisným hlasem pronesl finanční poradce Crouptickle.

„Ale proč jste je prodávali?“ dožadovala se odpovědi Twinks. „Zlato je přece tradičně stabilní a výhodnou investicí v době finanční nestability.“

Pokaždé když Blottova sestra vyrukovala s takto sofistickým tvrzením, nezmohl se Blotto na nic víc, než že otevřel ústa a obdivně na ni zíral, což učinil i nyní.

„Jak jste mohl, pro boží lásku lesních jahod,“ pokračovala, „převzít zodpovědnost za něco tak neuváženého a ty zlaté pruty prodat?“

V jinak upjatém obličejí finančního poradce Crouptickle se objevil záblesk samolibého úsměvu. „Tohle nebylo moje rozhodnutí, milady. Znam dobře své místo. Jsem jenom nástrojem svých zákazníků. Dělam vždy jenom to, co mi řeknou.“

„A kdo vám proboha řekl, abyste ty pruty prodal?“

Namísto odpovědi se oči finančního poradce stočily k jeho zaměstnavatelce.

„To já jsem mu to nařídila,“ oznámila vévodkyně vdova. V jejím tónu nezazněla ani stopa lítosti, ani snaha se za tento lapsus omluvit. Naopak tón jejích promluv sugeroval neustále dojem, že všichni kolem by se měli omluvit jí.

„Ale proč, matko?“ zeptala se Twinks zoufale.
„Potkala jsem na jednom večírku vévodkyni z Dorkingu. Ujistila mě, že cena zlata bude určitě klesat.“
„A na základě jakých informací na tenhle nesmysl přišla?“
„Nemám tušení, Twinks. Tohle přece není otázka, jež bych měla klást přítelkyni, kterou znám už od školních let. To by bylo nevhodné.“
„Takže vévodkyně z Dorkingu vám řekla, abychom ty pruty prodali?“
„Přesně tak. A taky mi řekla, abychom peníze, které za ně utržíme, investovali do cenných papírů.“
Twinksina zachmuřená tvář se odvrátila od matky a pohlédla na poradce Croupticklea. „A vy jste prostě jenom splnil příkaz.“
„Samozřejmě.“
„A myslíte si, že to byl ten nejlepší postup?“
„Neočekává se ode mě, abych se k těmto záležitostem vyjadřoval, milady.“
„Ale jste přece finanční poradce, nebo ne?“
„Jsem, milady.“
„Jako finanční poradce na to přece musíte mít nějaký názor.“
„Ano, mám zajisté názory, ale nejsem dostatečně domýšlivý na to, abych se domníval, že mají větší váhu než názory vaší matky.“
„Takže mi už konečně řeknete, co se stalo s matčinou investicí?“ položila již poněkud unavená Twinks klíčovou otázku.
V odpovědi poradce Croupticklea nebylo možné nepostřehnout nádech určitého uspokojení. „Krach na burze, milady.“

2.

Hledá se řešení

„Tak to je zase podpásovka,“ komentoval celou záležitost Blotto. „Když jsem přivezl ty pruty z Ameriky, myslel jsem si, že jsme s finančními problémy tawcesterského panství definitivně zatočili, jako když se vyhubí obtížný hmyz.“

„To jsme taky zatočili,“ souhlasila Twinks. „Teď to ale pro změnu vypadá, že zase visíme na větvi nějakého hodně vysokého blahovičnicku a nemáme žebřík.“

Seděli v jejím pokoji. Právě zapnula svoji novou elektrickou konvici, aby připravila dva šálky čokolády. Nad tímto nápojem tu spolu strávili už tolik hodin, ale jen málo z nich se vyznačovalo takovou bezradností, která tu vládla dnes.

„A vlastně to vypadá,“ pokračovala Twinks, „že díl viny na té skopičině nese naše matka.“

Blotto byl šokovaný. „Trhni trochu za opratě, holka moje zlatá. Kritizovat starého rodiče je trochu za hranicí vymezenou ostnatým drátem. Tohle přece gentleman nedělá.“

„Jestli sis toho ještě nevšiml,“ poznamenala Twinks, „já nejsem gentleman. Jsem dáma.“

Její bratr se zarděl. Twinks je tak moderní dívka, když si dovolí mluvit o těchhle věcech. Ačkoli si byl velmi okrajově vědom toho, že mezi muži a ženami je nějaký rozdíl, byla to rozhodně věc, o které se nesluší hovořit nahlas.

„Ať už je to jakkoli,“ pokračovala Twinks, „nezáleží už moc na tom, kdo za to nese zodpovědnost – ačkoli ji nese bezpochyby matka.“

„No myslím, že bys tyhle věci raději neměla ří...“
„...ale důležité je teď především to, jak se z téhle konzervy s marmeládou dostaneme,“ převálcovala ho.

Blottův výraz ve tváři se změnil. Strach z kritiky staré matky se rozplynul a nahradilo ho radostné očekávání.
„Takže co uděláme?“

„Promiň?“

„Abychom se dostali z téhle konzervy s marmeládou.“

„Nevím.“

„Cože? Neblázni, Twinks, teď není vhodná chvíle na to, aby sis se mnou hrála na kočku a na myš. Máme problém a já vím, že vždycky když máme problém, můžu se spolehnout na to, že přijdeš, uděláš čáry-máry a přijdeš s nějakým řešením.“

„No teď mě ale zrovna nic nenapadá.“

Blotto se zblízka podíval na svoji sestru a pátral po charakteristickém záblesku v jejích blankytných očích. Myslela to opravdu vážně? Cožpak její prvotřídní mozek nestačil na tuhle drobnou lapálii?

„Chceš mě zase chytit na špek, Twinks?“ zeptal se.

„Ne, nechci. Jenom nemám ani za myši kvíknutí ponětí, jak z toho ven.“

„Och!“ vyjekl Blotto. Nedokázal skrýt pocit zklamání. Už od předškolního věku byl totiž zvyklý na to, že jakmile se na jeho rozzářeném čele objevila ustaraná vráska, jeho sestra byla vždycky při ruce, aby ji vyhladila.“

Zavládlo dlouhé ticho. Sestra vypadala stejně zkroutěná jako její bratr. Blotto se tedy rozhodl, že se chopí iniciativy a pokusí se vrátit do jejich života zase trochu dobré nálady.
„Víš, Twinks, můj starý kartáči na boty,“ spustil, „před časem jsem se bavil s jedním obyčejným člověkem.“

Twinks se vyděsila. „Jak se ti to ve jménu Wilberforce a pro boží lásku lesních jahod přihodilo?“

„Jel jsem vlakem.“

„Doufám, že ve vagoně první třídy?“

„Ach samozřejmě že ve vagoně první třídy. Byla bys ale překvapená, jaká lůza si dnes může dovolit cestovat vlakem. Nikdy bys neuhodla, čím si ten člověk, co se mnou jel v kupé, vydělává.“

„No to by mě opravdu zajímalo.“

„Je to politik.“

Očekávaný výraz zhnusení se na Twinksině půvabné tváři neobjevil. „Chceš říct, že ten muž byl členem Horní sněmovny? Protože náš bratr Lufa, vévoda z Tawcesteru, se také někdy účastní zasedání...“

„Ne, ten chlapík byl poslanec Dolní sněmovny.“

Na její tváři se konečně objevil výraz znechucení. „Proč jsi s ním ale proboha vůbec mluvil, Blotto? Představil vás někdo?“

„Ne, nepředstavil. Ten chlápek na mě začal rovnou mluvit.“

„Velké čmuchající vodní krysy! Chceš říct, že inicioval konverzaci s někým, koho předtím nikdy nepotkal?“

„V tom je hloubka celé té mizérie.“

„Jaký smradloch!“

„Musím říct, že mi to trochu zkazilo náladu.“

„Ale jaký důvod přivedl to žabí plémě k tomu, že se s tebou dal do řeči?“

„Ten dotyčný smradloch se chce očividně dostat do parlamentu. Myslel si, že bych mohl být jedním z jeho voličů.“

„Cože? On tě přesvědčil, abys ho volil?“

„Myslím, že to měl v úmyslu.“

„A byl vůbec ze stejného volebního obvodu?“ Ačkoli byla Twinks poměrně detailně informována o zahraniční politice, lokální politika ji příliš nezajímala a nevěděla o ní skoro nic.